

Modernizacja i przebudowa Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka jako element rozwoju gospodarczego województwa podkarpackiego

Stanisław Nowak

Tekst obrazuje proces powołania Spółki Lotniskowej Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o. oraz rozwój przedsiębiorstwa od chwili, kiedy Spółka przejęła zarządzanie lotniskiem w 2009 roku z uwzględnieniem planowanych i wdrożonych procesów inwestycyjnych oraz rozwojem siatki połączeń i zwiększaniem liczby obsługiwanych pasażerów. Całość procesu przedstawiona jest w świetle korzyści, jakie z funkcjonowania Spółki odnosi województwo podkarpackie.

Stanisław Nowak
Prezes Zarządu
Port Lotniczy „Rzeszów-
Jasionka” Sp. z o.o.

Z dniem 1 lipca 2009 roku spółka Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o., której udziałowcami są samorząd województwa podkarpackiego oraz Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”, przejęła zarządzanie jedynym podkarpackim międzynarodowym portem lotniczym, otwierając przed Jasionką zupełnie nowe możliwości i perspektywy. Warto podkreślić, że wydarzenie to zbiegło się z 60-leciem uruchomienia lotniska po II wojnie światowej, bowiem właśnie w 1949 roku decyzją Wydziału Lotnictwa Cywilnego PKWN podrzeszowskie lotnisko zostało odbudowane oraz udostępnione dla potrzeb komunikacji lotniczej. W swej historii lotnisko było kilkakrotnie modernizowane, włączając w to m.in. wydłużenie do 3200 metrów drogi startowej. Obecnie pas startowy w Jasionce jest drugim co do długości w Polsce, po warszawskim lotnisku im. Chopina.

Utworzenie Spółki Lotniskowej

Prace nad powołaniem do życia samodzielnego przedsiębiorstwa zarządzającego lotniskiem trwały kilka lat. Inicjował je samorząd wojewódzki Podkarpacia, który dążył do rozwoju Jasionki jako najdalej wysuniętego na południowy wschód lotniska komunikacyjnego Polski oraz pobudzenia aktywności gospodarczej terenów okołolotniskowych, będących obecnie częścią Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego Aeropolis. W działaniach na rzecz utworzenia spółki lotniskowej aktywnie włączali się także podkarpacki parlamentarzyści. Począwszy od schyłku lat 90. po dzień dzisiejszy lotnisko było sukcesywnie doposażane w infrastrukturę, włączając w to wspomniane wyżej wydłużenie drogi startowej,

ale także budowę drugiej płyty postojowej, drogi kołowania oraz stacji paliw, jak również budowę zaplecza administracyjno-technicznego.

W marcu 2006 roku Sejmik Województwa Podkarpackiego zdecydował o tym, że tworzona spółka prawa handlowego zajmie się eksploatacją, modernizacją i rozbudową Portu Lotniczego „Rzeszów-Jasionka”, a także obsługą krajowego i zagranicznego ruchu lotniczego pasażerskiego i towarowego, jak również przejścia granicznego. Natomiast w lipcu tego samego roku podpisany został w Warszawie list intencyjny, w którym PPL oraz samorząd województwa wspólnie zadeklarowali działania na rzecz utworzenia spółki. Równoległe przystąpiono do wyceny majątku udziałowców oraz sporządzenia biznesplanu dla nowopowstającej spółki.

W dniu 28 maja 2007 roku sejmik województwa podkarpackiego podjął uchwałę w sprawie utworzenia Spółki Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o. W ślad za tym w grudniu 2007 roku PPL i samorząd województwa porozumieli się co do rozdysponowania udziałów w spółce. Natomiast uchwałą Rady Nadzorczej prezesem spółki został Stanisław Nowak, a wiceprezesem Zbigniew Halat. Od tego momentu spółka zaczęła formalnie działać, lecz faktyczne objęcie zarządzania Portem Lotniczym „Rzeszów-Jasionka” wymagało jeszcze m.in. zgody Rady Pracowniczej PPL na przekazanie majątku przedsiębiorstwa spółce lotniskowej, a także autoryzowanej przez Komisję Europejską notyfikacji, co do przekazanej portowi lotniczemu pomocy publicznej. Prace związane z dopełnieniem wyszczególnionych wymogów trwały do maja 2009 roku, w którym to miesiącu (po datowanym na 30 kwietnia 2009 r. uzyskaniu notyfikacji przekazanej pomocy publicznej ze strony Komisji Europejskiej) PPL oraz samorząd województwa podkarpackiego ostatecznie przekazały określone wcześniej składniki majątku na rzecz spółki. Aktywny udział w pracach na rzecz finalizacji niezbędnych procedur brali ówczesny marszałek województwa podkarpackiego Zygmunt Cholewiński, szef sejmowej komisji infrastruktury Zbigniew Rynasiewicz oraz wywodzący się z Podkarpacia, wiceminister skarbu Zdzisław Gawlik, przy pełnym wsparciu Dyrektora Naczelnego PPL, Michała Marca.

Inwestycje na lotnisku

Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka stoi obecnie przed szeregiem zadań, które podjął się realizować od pierwszego dnia objęcia zarządzania lotniskiem. Wśród najważniejszych należy wymienić budowę nowego terminala pasażerskiego, rozbudowę płyty postojowej dla samolotów oraz dalszą modernizację zaplecza technicznego lotniska. Nieodzwownie w ślad za tymi działaniami kontynuowane są rozmowy na temat zwiększenia liczby pasażerskich przewoźników lotniczych regularnie startujących i odlatujących z Jasionki, jak również zwiększenia liczby lotów czarterowych i cargo.

Kapitał spółki Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o. wynosi obecnie 466 634 800 złotych, a struktura udziałów przedstawia się następująco: 52,59 proc. województwo podkarpackie, 47,41 proc. PPL.

W połowie maja 2010 roku na plac budowy na terenie Portu Lotniczego „Rzeszów-Jasionka” weszła firma Skanska, która została wyłoniona w drodze przetargu jako wykonawca jednej z najważniejszych inwestycji spółki Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o., jaką stała się rozbudowa i modernizacja płyty postojowej wraz z niezbędną infrastrukturą i systemami technicznymi. Realizując przedmiotowe zadanie oraz inne projekty inwestycyjne Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o. stał się tym samym ze znaczących na Podkarpaciu beneficjentem projektów dofinansowywanych ze środków Unii Europejskiej w ramach:

- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, z którego dofinansowywane zostały dwa projekty: budowa nowego terminala pasażerskiego oraz rozbudowa i modernizacja infrastruktury lotniskowej (składający się z dwóch zadań: 1. rozbudowa i modernizacja płyty postojowej wraz z niezbędną infrastrukturą i systemami technicznymi; 2. budowa równoległej drogi kołowania wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną).
- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego, z którego podpisano umowy na dofinansowanie następujących projektów:

- Budowa systemu zaopatrzenia lotniska w wodę dla celów ratowniczych w Porcie Lotniczym „Rzeszów-Jasionka”;
- Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa budynku Lotniskowej Straży Pożarnej w Porcie Lotniczym „Rzeszów-Jasionka”;
- Poprawa jakości usług w Porcie Lotniczym „Rzeszów-Jasionka” poprzez doposażenie w sprzęt oraz systemy obsługi lotniskowej i pasażera.

W ramach zadania pn. „Rozbudowa i modernizacja płyty postojowej wraz z niezbędną infrastrukturą i systemami technicznymi” firma SKANSKA S.A, wraz z firmą ECM Group Polska Sp. z o.o., która pełniła funkcję Inżyniera Kontraktu dla tej inwestycji w przeciągu 12 miesięcy wykonała: rozbudowę istniejącej płyty postojowej samolotów w kierunku zach. i pld., przed zaprojektowanym nowym terminalem pasażerskim; budowę płaszczyzny do odladzania samolotów po wschodniej stronie drogi kołowania (DK-A); budowę drogi technicznej do zbiornika retencyjnego oraz łączącej płytę do odladzania z zapleczem technicznym. Wartość całej inwestycji wyniosła ponad 35 mln złotych, a oficjalne oddanie do eksploatacji nowej płyty postojowej nastąpiło w lipcu 2011 roku.

Po zakończeniu kolejnego postępowania w drodze przetargu publicznego, na początku września 2010 roku podpisana została umowa dotycząca realizacji obiektu nowego terminala pasażerskiego. Firma Skanska, zwycięzca także i tego postępowania przetargowego, zobowiązała się do wybudowania obiektu w ciągu 15 miesięcy od wejścia na plac budowy. Należy nadmienić, iż projekt realizowany miał być już wiele lat wcześniej, ale dopiero spółka lotniskowa doprowadziła przedsięwzięcie do finalnego stadium. Był to jeden z najważniejszych priorytetów dla władz spółki zarządzającej Portem Lotniczym „Rzeszów-Jasionka”, a zadanie nie było łatwe, ponieważ dokumentacja inwestycji należało zmienić pod kątem zmodyfikowanych w międzyczasie przepisów, m.in. tzw. ustawy środowiskowej.

Gmach terminala, który na początku 2012 roku jest już w końcowej fazie odbiorów technicznych, jest jednym z najnowocześniejszych w Polsce. Kosztował 78,5 miliona złotych netto, a 50 proc. dofinansowania pochodzi z programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Kolejne 22 miliony złotych wydane zostaną na wyposażenie terminala w niezbędny sprzęt i urządzenia. 76 proc. tej kwoty spółka pozyska z Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO).

Budynek nowego terminala pasażerskiego, po uruchomieniu przewidzianym na kwiecień 2012 roku, przeznaczony będzie do obsługi ruchu pasażerskiego na liniach krajowych i międzynarodowych. Posiada on trzy kondygnacje nadziemne i jedną podziemną (jest podpiwniczony). Rzut budynku oparty na planie w kształcie litery T zwrócony jest szerszą częścią w kierunku południowym, w stronę płyty postojowej samolotów. Konstrukcję budynku zaprojektowano jako stalowy szkielet ramowy uzupełniony konstrukcją żelbetową monolityczną. Przekrycie budynku w części centralnej stanowi dach łukowy w kierunku poprzecznym i podłużnym, przekrycie skrzydeł wschodniego i zachodniego stanowią stropodachy płaskie.

Parametry budynku:

Kubatura: 83674,7 m³, w tym:

kondygnacja podziemna - 12491,7 m³

kondygnacje nadziemne - 71183,0 m³

Powierzchnia zabudowy - 5106,0 m²

Powierzchnia użytkowa - 13800,4 m², w tym:

kondygnacja podziemna - 2407,4 m²

kondygnacja nadziemna - 11393,0 m²

Infrastruktura terminala pozwala uzyskać przepustowość w godzinie szczytowej na poziomie 1400 pasażerów na godzinę, a szacunkowa przepustowość roczna sytuuje się na poziomie 1,5 miliona pasażerów. Terminal znacząco odmienia wizerunek Portu Lotniczego „Rzeszów-Jasionka”, nie tylko z uwagi na wysoką estetykę obiektu, ale również z uwagi na fakt połączenia w ramach jednego obiektu funkcji przylotowej i odlotowej, wspartej zarówno infrastrukturą techniczną, jak i komercyjną, włączając w to strefę wolnocłową z kompleksem handlowym usytuowanym w strefie zastrzeżonej dla pasażera, a także łozami biznesowymi znajdującymi się zarówno w strefie Schengen, jak i Non-Schengen.

Inwestycje Portu Lotniczego „Rzeszów-Jasionka” ukierunkowane zostały również w stronę modernizacji oraz usprawnienia operacyjnego funkcjonowania lotniska. W poczet projektów realizowanych w tym obszarze wchodzi m.in. wskazany wyżej zakup sprzętu lotniskowego (służącego m.in. do obsługi statków powietrznych pasażerskich i cargo, a także utrzymania nawierzchni drogi startowej, dróg kołowania i postoju dla samolotów), budowa nowej drogi kołowania wraz z drogą szybkiego zejścia, a także budowa zaplecza technicznego dla samolotów w postaci dwóch hangarów wraz z płytami przedhangarowymi i infrastrukturą techniczną. Elementem mającym na celu dalszą poprawę możliwości operacyjnych lotniska jest też projekt realizacji nowego zaplecza technicznego dla pojazdów i urządzeń wykorzystywanych na lotnisku. Wszystkie wymienione wyżej projekty zostały już wszczęte, a ich realizacja znajduje się na różnych etapach z uwagi na specyfikę każdej z inwestycji.

Rozwój połączeń lotniczych

Inwestycje lotniska są ściśle powiązane z planami rozwojowymi co do wielkości ruchu pasażerskiego w Rzeszowie. Od 30 września 2011 polski przewoźnik EuroLOT realizował regularne rejsy na trasie Rzeszów-Szczecin, najdłuższej lotniczej trasie w Polsce. Była to pierwsza trasa z kilku nowych propozycji na sezon zimowy 2011/2012. Loty do Szczecina zostały, niestety, zawieszono z uwagi na niewielkie zainteresowanie, jakkolwiek przewoźnik deklarował władzom lotniska przywrócenie rejsów w sezonie letnim 2012 i ewentualne połączenie ich z międzylądowaniem w Poznaniu. Nowością sezonu zimowego było też połączenie z Manchesterem, które zaoferował irlandzki przewoźnik Ryanair. Rejsy od 4 listopada odbywają się dwa razy w tygodniu. Z kolei zawieszono na zimę rejsy do Barcelony-Girony zostaną wznowione w marcu 2012 wraz z początkiem sezonu letniego. Nowością w siatce połączeń z Rzeszowa są też rejsy do Gdańska via Katowice oraz wczesnoporanne i późnowieczorne połączenie z Warszawą, które to trasy oferuje OLT-Jetair. Do Warsza-

wy, Katowic i Gdańska latać można codziennie od poniedziałku do piątku. Kolejną nowością zimy to czarterowe połączenie z Egiptem, które od 27 stycznia uruchamia touroperator Alfa Star.

Lotnisko w Jasionce od kilku lat nie opuszcza czołówki najdynamiczniej rozwijających się portów lotniczych w Polsce. Rok 2010 zakończył się prawie 19-procentowym wzrostem liczby obsłużonych pasażerów (454 tys. w porównaniu z 383 tys. za rok 2009). Na koniec 2011 roku lotnisko pobiło kolejny rekord, 491 tys. pasażerów, zbliżając się znacznie do bariery pół miliona odprawionych podróżnych. Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” stara się pozyskiwać nowych przewoźników lotniczych, aby sukcesywnie poszerzać ofertę połączeń dostępnych bezpośrednio z Rzeszowa. W br. z Jasionki można będzie dolecieć do hiszpańskiej Girony, Manchesteru, Londynu (Stansted i Luton), Bristolu, Birmingham, East Midlands oraz Dublina (Ryanair). Lotnisko obsługuje również codzienne krajowe połączenia z Warszawą (PLL LOT, OLT-Jetair), a także do Katowic i Gdańska (OLT-Jetair) oraz z Frankfurtem (Lufthansa). Loty czarterowe z Jasionki w sezonie letnim 2012 to możliwość udania się do Egiptu (Hurghada, Sharm-el-Sheik), Grecji (Kos i Heraklion), Turcji (Antalya), Tunezji, na Wyspy Kanaryjskie (Gran Canaria) oraz do Bułgarii (Burgas).

Lotnisko a rozwój regionu

Lotnisko w podrzeszowskiej Jasionce, zarówno dzięki dynamicznemu wzrostowi liczby obsługiwanych pasażerów, jak i zakrojonym na szeroką skalę inwestycjom, stanowi dla województwa podkarpackiego ważny element rozwoju. Możliwość szybkiego przedostania się z i do Rzeszowa drogą lotniczą z tak ważnych europejskich miast, jak np. Londyn, Frankfurt, Dublin czy Warszawa, stanowi koło zamachowe dla biznesu i rozwoju przedsiębiorczości, co podkreślają przedsiębiorcy, zarówno ci pozyskujący kontrahentów z innych państw, jak i firmy, które posiadają swoje centrale i ośrodki zarządzające poza granicami kraju. Siatka połączeń lotniczych to także możliwość przemieszczania się dla tzw. ruchu VFR (ang.: Visiting Friends and Relatives, odwiedziny krewnych i znajomych), możliwość skorzystania z oferty wakacyjnej touroperatorów z wylotem z Rzeszowa, a także atrakcyjna cenowo oferta lotów w ruchu krajowym, który po latach stagnacji odradza się w Polsce na wielu lotniskach regionalnych.

Rosnące wskaźniki ruchu oraz zmodernizowana infrastruktura lotniska to także wyznaczniki rozwoju regionu w przyszłości, np. w segmencie ruchu cargo, m.in. dzięki współpracy z firmami z branży lotniczej obecnymi na Podkarpaciu i w jego otoczeniu. Z kolei realizowana baza techniczna dla samolotów ma na celu mocniejsze zaakcentowanie obecności na lotnisku w Jasionce przewoźników lotniczych, gdyż dzięki tej inwestycji znacząco zwiększają się szanse na uruchomienie na lotnisku bazy z możliwością stałego nocowania samolotu w Rzeszowie. M.in. te działania będą w najbliższych miesiącach i latach fundamentem aktywności spółki lotniskowej. ◀